

Felolós szerkesztő:
FODOR KAROLY.
 KIADÓ: **SZEKELY VIKTOR.**
 Főmunkatárs:
ROTHSCHILD ZSIGMOND.
 Hírdetések és hirdetések felvételnek:
ROTHSCHILD ZSIGMOND-nál
 a nagy létszámában.

Bajai Friss Ujság

Megjelenik
 minden nap korán reggel.
 KLÓTIKÉRTÉSI ÁRA:
 Határon kívülre levőre 1 hónap 90 fillér.
 Határon belülre 60 fillér.
 Védjeggyel postai küldéssel 1 hónap 120 fillér.

Japanok és oroszok döntő csatája. Az elsüllyedt magyar tengeri hajó.

Tinti báró röpírata.

Minő ritkán kóvályog egy olyan röpírat, a minő a bécsi Tinti báróé. Csudálkozom, hogy a magyar lapok nem vették észre. Holott a külföldi lapok hasábotok közölnek belőle mutatványnak. Iratott e röpírat a trónörökös neje javára is. Mert követeli, hogy egyházi esketással díszített házasságok esetén a házastársak egyenrangúakká váljanak még akkor is, ha az egyik fél a trónörömlányosa. Kitér aztán a röpírat az ó- és idült mágnások szomorú sorsára azokkal szemben, akiket most hárosítottak, vagy grófosítottak és akik amazokkal szemben szemtelenül egyenranguskodnak. Tinti báró megkülönböztetést követel. Az ósökkel dusan megrakott utód hadd legyen az előd nélküli mágnás előtt irigylés tárgya. Végeztesül siránkozik a röpírat azon, hogy minő mérhetetlen fölényben van Magyarország Ausztria fölött, a hol nyolcz fertőtlenített és kimutatása szükséges a cs. kir. kamarás-sághoz, holott Magyarországon, a kinek hét puczer őse van, már kamarsági nyilat sercegettetet a fogain át a szemközt jövő zsidóca.

Szomorú voltam, mikor a röpíratot letettem. Mikor delelőn tüzel a nap az egyenlőség felé: akad ember, akinek agyát ilyen moszatos gondok sorvasztják. Hiszen a kilven tárgyról komoly röpíratot ír, jóhiszemű nem lehet, ha csak nem hiányos a berendezése a nyakra súlyosodó emberi dísznek? Aki ilyen tárgyról ír, az tudja, hogy az ó és idült mágnás eredete opp oly homályban vész el, mint az új mágnásoké. Megváltottak azt régen. éppugy, mint ma. Kedvezményes áron háboru előtt, vagy királycsere előtt, épp úgy, mint most konverziók előtt, de kiváltképen választások előtt. A lefűnt századok mélysegeiből is ugyan az a hang tör elő, mint ma és a kíváncsiság egyazon mondatban jut kifejezésre: mit adott érte? Azelőtt árulást, most árut.

Amól aztán legkevesebbé tehet az igazság, hogy a feledékenység még olyan neveket is fényessé csiszolt, a melyeknek az oknyomozó történetírás még türelmi hárczát sem edzedélyeztet.

Tinti báró röpírata nagy feltűnést keltett. Szenczácziót keltett. Ezt írják a külföldi újságok. Szomorú bizonyítékaul annak, hogy a rendi pe-

nész még jókora területen húzódik és még mindig a mágnásjog az a hely, a honnan a munkás társadalomra le lehet nézni.

Mit érnek a tanuvalloások.

Érdekesen bírálja meg a tanuvalloások hiteltelenségét egy elsőranu német kriminalista. Érdekes adatokkal bizonyítja, hogy a tanuk legjobb akarat mellett sem tudnak akármely esetben is pozitív valomást tenni. Ezért felfelveztetli őket, hogy ól gondolják meg, mielőtt egy ügyben határozott valomást tesznek. A mindennapi életből hoz lel példákat és kérdi olvasóitól, hogy vajjon tudák-e, hogy a pénzmecken a német császár szemé jobbra, vagy balra néz-e? Milyen felirat van a százmárkás bankjegyen? Hány rossz és jó foga van? Hány lépésnyire van az rodtától a lakás? Milyen felirata van a bélyegeknak? Hány gombod van a mellényen?

Ezek mind a legegyszerűbb kérdések és mégis a legkritább esetben tud erre valaki megfelelni. Ebből csak az tűnik ki, hogy az emberek csak felületessen gondolkoznak nem figyelnek meg alaposan semmit. Ezért van az, hogy a család a legintelligensbb embereket is rászedi. A bírónak, a pndörseinek is ajánlja, ne vegyék készpénznek a tanuk minden valloását, mert az nem mindig felel meg a dolgok igazi állásának.

Adatainak bizonyítására segítségül hívja Grosz János prágai professzort, a ki igen érdekes kísérlettel bizonyította be a nagyközönség feltűletességét.

Miután figyelmeztette a közönséget, hogy erősen figyeljenek a történetekre, egy üvegből vizet öntött egy pohárba. Ezután elvitette az üveget és poharat. Majd megkérdte a szemtanukat, hogy tudák-e, mit tett ő?

— Vizet öntött a pohárba — volt a válasz.

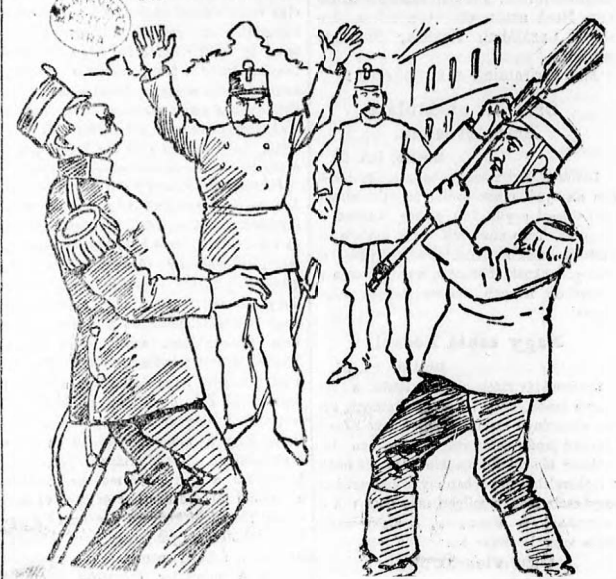
— Me'nyik lézzel öntöttem vizet a pohárba? — kérdezte tőlük.

— Nem tuduk — volt az egyhangú válasz.

— Hány pohár volt itt! Hol állt az üveg? Mennyit öntöttem be? Mennyi viz volt pohárban? Vizet vagy bort öntöttem? Mit csináltam a töltés után? Milyen arcot vágtam hozzá? Behunytam a szememeit? Melleje öntöttem talán? Reszeltetem-e a kezem? Gyorsan vagy lassan öntöttem.

Az újjamon volt-e gyűrű? Látták-e a kézelőmet? És számtalan hasonló kérdésnek ostromolja a kísérlet után a közönséget, a mely azonban a legkritább esetben tud a kérdésekre felelni. Es ezzel szemben mennyivel többet követelünk a tanuktól, akiknek sokkal nehezebb dolgokról és esetelekről kell felvilágosítást adniuk! Talán számtalanszor oly ügyekről keil nyilatkoznok, a melyeknek megtörténte alkalmával féltek is, a helyeti, hogy ide figyelhetek volna. Ep ezért nem tartja fontosnak a tanuvalloásokat.

Agyonütötte a feljebbvalóját.

Bukarestben történt. Drugumil Tógyer közkatona őrt állt az egyik kaszárnyában s nem vevén észre Gerrics Miló főhadnagyot, nem tisztelt meg. Ezért a főhadnagy aroval öltözött Drugumil, aki ret-

entő dűbében úgy vágta fejbe a puskával feljebbvalóját, hogy az szörnyet halt. Drugumil azután megszökött, de eloltgát.

Ha továbbra vesszük ezeket az adatokat, könnyen megérthetjük, hogy lehet spirítusokkal és bűvészes mulatványokkal rászedi a közönséget.

A hamis kártyások is azt vallják, hogy a legegyszerűbb dologgal lehet a legkönnyebben becsapni az embereket, mert nem is hiszik, hogy kis dologgal fojzák őket becsapni, mind valami nagy furlangol vár.

De ha ezek mellett figyelembe vesszük azt is, hogy az ugyanazon esetet látott emberek a legkülönbözőképen adták elő a látottakat, ezzel is csak az bizonyítható, hogy a tanuvalloások nem valami sokat érnek.

Az elsüllyedt Petöfi.

Nyolcz hónapja már, hogy az Adria ténység a »Petöfi« nevű gőzösének oly titóztatós módon nyoma vesszett és azóta nem hallatszott hír felőle. A hajó szomorú katasztrófájának okáról semmi bizonyosat nem sikerült megállapítani. Annyi idő után azt sem tudják még, hogy hol érte a végzetes szerencsétlenség, a hajó és hol süllyett el a hatalmas alkotmányos gyomnyiszerű rakományával és huzagonhat többőlő személyzetével. A »Petöfi« katasztrófájáról eddig csupán csak egy szótépett mentőöv hozott bizonyoságot, a melyet Egyiptom északi partjára ragadt el a tenger viharos árja. A »Petöfi« 1903. évi október 26-ikán indult el kikötőből 300 vagonra való

árpa- és lisztrakományával. Harmadnapra, október hó 28-ikának reggelén Messzinában kötött ki, hogy szénkészletét kiegészítse és még aznap este elindult a Loneon felett fekvő West Harlepoolba, a hova a rakománya rendelkezve volt.

Ez időtáji nagy viharok dúltak a tengeren és a »Petöfi« a bűsz elemekkel folytatott harcban legyőzetett és a háborgó tenger fenekére süllyedt. A katasztrófa okáról annak idején sokféle feltételezés keringett és egyesek azzal magyarázták a hajótörést, hogy a »Petöfi« rosszul raktak meg. Ebben a dologban azonban révhivatalunk most hozta meg ítéletét, mely szerint a legaprólékosabb vizsgálat után sem sikerült megállapítani, hogy mi okozta az elsüllyedést. A vizsgálatot tengerészeti hatóságunk megbízásából a révhivatal vezette. A vizsgáló bizottságban, a mely Rödiger Ernő révkapitány elnöklése alatt működött, a következők vettek részt: Celligó János cz. révkapitány, Kozulics Béla hajóparancsnok és tengerészkapitányok körének elnöke, Sverljuga Antal Magyar-horvát hajóstarsaság főfelügyelője és Pajkurics Ede tengerészkapitány. A bizottság, mely most fejezte be a vizsgálatát, megállapította, hogy egyetlen adatból, vagy valloásból sem lehetett arra következtetni, hogy a »Petöfi« elsüllyedésének a titrakás vagy a rossz rakodás lelt volna az oka. Hogy mi volt okozója a hajó katasztrófájának, nem lehetett megállapítani.

A háború.

Egy pétervári távirat azt jelenti, hogy Oku seregei nem egyesültek a Kuroki seregével. Ez a hír egy kissé valószínűtlen s alighanem hangulatkeltés okából készítették Péterváron. A helyzet — amint azt a zavaros jelentésekből kivenni lehet — a Liaoning felszigetén az, hogy Kuropattinnal fűköztetve kell bocsátania.

Uchtomszky herceg generális a tengerbe tult a csütörtöki port-arturi hajó-csata alkalmával. Ez a mai hírek szennézője. Annak idején Uchtomszkyról az a hír jarta, hogy arulás miatt Port-Arturban felakasztották. Erre a hírre ráczafoltak. Most aztán ott nyugszik a korolok hazájában riválisa, Makarov mellett.

Mai távirataink a következők:

Oroszok pusztulása Port-Arturban.

Berlin, jun. 26.

Tokióból táviratozzák, hogy a csütörtöki éjszakai orosz hadihajó Uchtomszky admirálissal együtt 750 ember veszett a tengerbe. Togo admirális nem üldözte tovább az orosz flottát, mert a japán hajókat a tengeri aknáktól féltette, amelyek azon a környéken nagyon sűrűen vannak elhelyezve.

Nagy csata készül.

Berlin, jun. 27.

Londoni táviratok alapján közlik a ma reggeli lapok, hogy az angol katonai körök véleménye szerint az uton levő három egyesült japán sereg már a napokban támadólag lép föl Kuropattin ellen és hogy a legközelebbi napokban olyan elkeseredett nagy csata lesz, a milyen még nem volt e háborúban. A fősóatartó Haiszon közelében vagy Dasiesao környékén lesz.

Oku visszavonul.

Pétervár, jun. 27.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból 26-ikáról: Az Oku tábornok vezélése alatt álló 2. hadsereg délről jöve az egész vonalon visszavonult. Ugy látszik Oku feladta azt a szándékát, hogy Kuroki hadseregével egyesüljön. Csapatának megszállották Szimonsón. Liaojang környékén minden csendes.

Visszavonulás Mukdenben.

London, jun. 27.

Pétervárról érkezett távirat jelenti, hogy Kuropattin tekintettel a japán sereg túlyomára, valószínűleg ki fogja üríteni Dasiesao-t s ezzel a Liaoning-félszigetet egy nagy részét átengedi a japánoknak s maga pedig csapatát visszavonja Liaojang felé, vagy esetleg azon túl is Mukdenbe, a havá a japán sereg nem követeli s ott fogja bevárni az európai segítő seregeket.

Port-Artur ostroma.

Pétervár, jun. 27.

A Ersevia Vjedomoszi tudósítója táviratozza Liaojangból, hogy a következő Port-Arturból 26-ika délután 5 óráról keltett jelentést kapta: Hajóadunk tengeri titkózelben állott. Az erősség ostroma nem teljes. Csapatának 14 versznye állanak a port-arturi erősségtől. Egy japán torpedónaszád elhelyeztette azt a bárkát, amelyen a jelentés vivője volt. A hírhez egy hordon menekült. Két óráig volt a tengeren, és azután felvette egy bárka és így került végül Kaitingba. Port-Arturba akadálytalanul érkeznek élelmi serek a tengeri uton.

London, jun. 27.

Tokióból táviratozzák, hogy a Port-Artur ostromára készülő hadsereg parancsnok magát lidild tábornok vette át, akinek terve az, hogy e hónap vége felé kezdje meg az erődtitványok ostromát.

London, jun. 27.

Csihüből érkezett táviratok megerősítik, hogy Pittzei admirális azért hagyta el a

port-arturi kikötőt, mert keresztül akart őrnai a japán hadvonalon, hogy a wladivostoki hajórajjal egyesüljön.

Egy fogásgha jutott orosz tiszt beszéli, hogy Port-Arturban semmit sem tudtak a wladivostoki hajóraj kudarcáról s azt hitték, hogy a wladivostoki hadihajók a Szárg-tengeren vannak.

Mikor az orosz flotta visszavonul, a japán hajóraj is visszavonulást színtelt s bevarta az éjszakát, hogy keresztülvigye a torpedó-támadást. A esel kitünően sikerült.

Japán kegyetlenkedés.

Pétervár, jun. 27.

Az orosz távirati ügynökség arról értesül Liaojangból tegnap kelettel: A borbóni herceg, aki szemtanuja volt annak, hogy a japánok felhaborító módon bántak el az orosz sebesültekkel, sőt a halottakkal is átszurkált szuronyokkal, Vafanku kiürítések az orosz csapatokkal nagy betűkkel íjűzetet íratot a falra, melyben tudomásra juttatja a japán tábornokoknak és tiszteknek a maga szemével látott kegyetlenkedéseket és ama reménynek ad kifejezést, hogy ilyesmi nem fog ismétlődni.

Khuen-Héderváry a horvátok közt.

Khuen-Héderváry gróf miniszter, ki most musztrikasztélyban időzik, 300 főnyvukovári és vinkovezi hódoló küldöttséget fogadott, melyet Hídegháthy főispán vezetett. Az üdvözlő beszédre Khuen gróf azt felelte, hogy szívesen ragadja meg az alkalmat, hogy köszönetet mondjon Szerémmegyének ama támogatásért, amelyben a horvát nemzeti pártot mindenkor részesítette, azt a pártot, mely nagy érdemeket szerzett a hazá körül. Ezt annál inkább kiemelheti ma, mint a magyar kormány tagja, mert tudja, hogy a nemzeti párt hű és megingathatatlan magatartása lényegesen hozzájárult a mértékadó magyar körökben a bizalom megerősítéséhez és lehetővé tette az oly rendkívül kedvező pénzügyi kiegyezés megkötését. Ilyet eddig nem kötöttek és ennek előlasi nemskora mutakozni fognak. A miniszter örömeinek adott kifejezést a horvátok és szerbek egyetértése felett, ami mindig a nemzeti párt szeme előtt lebegett és kérte a megjelenteket, hogy Pejacsevics Tivadar grótot, a báni széken való utódját és a nemzeti párt jelenlegi vezérét ugyanolyan szeretettel és őszinteséggel támogassák, mint őt magát. A miniszter beszéde élénk tetszést keltett és Khuen grótot lelkes óvációkban részesítették.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A kormánypárton kitört a beszélesi düh. Ma is a jobboldalról került az első szó: Kovachevich István, a ki kormánypártiságán kívül még horvát is.

Természetesen, horvát dolgokkal foglalkozott. Azt mondotta, hogy ő hajlandó Magyarország jogait megvédeni. Így példánul a magyar vezényszóért is lelkesedik, de a horvát vezényszóért is lelkesedik, amelyhez a horvát nemzetnek joga van. Obstrukcióval — szerinte — azt nem lehet elérni. Ha csak ugyesenként vetik föl az ügyet, ezzel csak előadózás. Tiltakozik azután az ellen, hogy a horvátokat garazda horvádnak, ünietik föl. Pichler mondotta ezt annak idején.

Horváth Gyula: És most akarja azt megegyelőt? Miért nem tette ezt akkor, a mikor még ő élt? (Zaj.)

Kovachevich István: Olasz irókat citál, akik tanuságot tesznek arról, hogy a horvátok nem rakonezatiánkodtak. Rossz szolgálatot tesznek azok, a kik folyton konkolty hintenek a magyarok és horvátok közé. A magyar nemzet egységét nem vonja kétségbe. Joga van a magyar nemzetnek ellenőrizni Horvátország ügyeit. Ezt elismeri, csak hogy az ellenőrzésnek nem szabad elfajulnia. A horvátoktól azt követelik, hogy a ma-

gyar államnak hű fia legyenek. Ez helyes! Csak hogy ez nem zárja ki azt, hogy jó horvátok is legyenek s hogy a horvát nemzetnek is hű fia legyenek. Azt nem követelik tőlük, hogy mondjanak le horvát nemzeti voltukról. Szóba hozza ezután a fiemel kérdést. Az a véleménye, hogy fölösleges a fölött vitatkozni, hova tartozik Fiume, Magyarországhoz-e vagy Horvátországhoz. Mitűn Fiume Horvátországhoz tartozik és Horvátország Magyarországhoz, természetesen, hogy Fiume Magyarországhoz is tartozik. (Zaj a baloldalon.)

Olay Lajos: Így nem szabad beszélni. Előnk ur ne tőrje ezt. (Zaj.)

Bekesics Gusztáv: En is tiltakozom ellene. (Zaj.)

Kovachevich István: Azt fejegeti, milyen kapcsolat van Horvátország és Magyarország között. Szerinte csak realnió van.

Polonyi Géza: Csak államok között lehetőségek unió.

Kovachevich István: Be kell ismernie, hogy Horvátország és Magyarország között soha nem voltak a viszonyok oly elmergesedettek, mint most. Ennek számos oka van. Ezek között van a pénzügyi kérdés is. Nem áll az, mintha a pénzügyi kiegyezés oly előnyös lenne Horvátországnak. Nagyon sok kára van abból. Hosszasan fejtegeti ennek részleteit és arra az eredményre jut, hogy Horvátország minden téren hátrányban van Majd azt magyarázza — szintén igen hosszadalmasan — hogy Horvátországot nem lehet a nemzetségek közé sorozni.

Kovachevich István: A magyar nyelv ismeretét Horvátországban szinte elengedhetlennek tartja, mert szégyenletes a mostani állapot, a mikor idegen nyelven közeledek Magyarország Horvátországnak.

Pap Zoltán: Végre, egy okos horvát!

Kovachevich István: A magyar-horvát ellentétek kiélesítéséhez hozzájárult az ellenték is, amely valósággal üldözi a horvátokat. Hisz Khuen-Héderváry ellen való bizalmatlanságukat is azzal okolták meg, hogy horvát bán volt. Hát mikor 1861-ben Draskovics bán magyar nádor lett, kitagaszolták, hogy horvát volt. Hiszen elenségeink a markukba nevetnek, a mikor a magyar országgyűlésen jelentik ki, hogy Horvátország külön ország. Szól a grancsárokrol, a kik egész életüket Magyarországnak védelmében töltötték, Damjanics és Knécsics s grancis ár vérből származnak. Sok okos és hazafias kivánságot nyilvánított a sajtóról, az egyházi javadalmakról, amik csak hazafias embereknek juthatnak, majd több lokális kérdést intéz a kormány tagjaihoz. A költségvetést ellogadja.

Az elnök az ülést 5 perczre felfüggesztelte.

Szünet után.

Az elnök bemutatta a főrendiháznak a ma elfogadott törvényjavaslatokról szóló átiratát.

Szűllő Géza mindenekelőtt kifogásolja, hogy Kovacevich szerint mindegy, vajjon Fiumét Magyarországhoz, vagy pedig Horvátországhoz csatolják? Ezt szó nélkül hagyni nem lehet. Ezt a felfogást minden képviselő vissza kell, hogy utassítsa.

A költségvetés tárgyalásánál pártkérés nem vetelt.

Az elnök székét Perczel Dezső foglalja el. Horvátszky muttkori beszédére megjegyzi, hogy a birtokosokat nemcsak a bekebelezett terhek, hanem épen a be nem bekebelezett terhek teszik tönkre. Ezen kell segítenie, ha megakartjuk őket menteni. Nem a liberalizmus tartotta fenn az országot, hanem a konszervativizmus. Hogy lehet az, hogy a józan magyar nép, folyton és fokozatosan silyed? Mert nem bírja el a folyton emelkedő súlyos terheket és könnytelen kívándorolni az országból. Ez szentéig foglalkoztunk mindennel, csak a kisbirtokosok nem segítőtünk. Pedig

az egész külföld megelőzött ebben bennünket. A kormányunk már rég kötelessége lett volna erről intézkedni. De segítene kell a telekkönyvi eljárásra, amely hosszras és költséges. Nem a bankok drágák, hanem maga a kormány az, amely megrágtja a bekebelezést. Adatok bizonyítják, hogy a költségköltségek legalább a duplájára emelik a gelecsőbb kamatot is.

Ezután hosszasan és erősen kritizálja a kormány működését, amelyely nincs megelégedve. A nemzetségi törvény is rossz, azon is változtatni kell. Itt működők az erős kéz a nemzet hasznára, de ne ellenére. A törvényjavaslatot nem fogadja el. Az ülés ezzel a holnapi napirend megállapítása után véget ért.

A főrendiház ülése.

Három nagy törvényjavaslat volt a főrendiház napirendjén és a méltóságos főrendek ezt a munkaprogrammot elintézték pont háromnegyed óra alatt. Pedig ezenkívül is volt még lemorzsolni való elég. De a szeuátus nyáron nem politizál. Alig volt valaki az ülésen, a püspökök közül csak Radnay Sándor jött el s még Lobkovits herceg is elmaradt.

Igy persze, egyéb sem hangzott, mint: tudomásul vétetik! Hátráb mondjuk el, milyen sorrendben.

A főrendiház ülését megelőző tízenegy órakor nyitotta meg gróf Csáky Albin elnök, a ki meleg szavakban parentálta el Szentágh Pál, Horthy János és báró Nopcsa Ferenc főrendeket. Ezután bemutatta a miniszterelnök átiratát, melyben a király tudomásul vette II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására kiadott rendeletéért kifejezett köszönetet.

Majd néhány törvényjavaslat szentesítését és két új püspök meghívó levélét vették tudomásul és áttérték a napirendre. Az indennitást, egy csomó vicziális javaslatot s a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot minden vita nélkül elfogadták.

A jegyzőkönyv hitelesítése után déli tízenkét órakor vége is van.

BUDAPESTI HIREK.

— Horváth Boldizsár emlékezete. Temesvár város mai ünnepi közgyűlésén leplezték le Horvát Boldizsár volt igazságügy-miniszter és képviselő arczképét. A család képviselőtében a boldogult veje, Radics Jenő miniszteri tanácsos volt jelen; résztvett a leplezésben a kir. tábla teljes bírói kara és számos vendég. Kornis Géza városi algyűlész ünnepi szónoklat után Radics Jenő a család köszönetét fejezte ki, az elbunytat mint az igazi szabadságség, demokrata előharcosát ünnepelte.

— Csaló munkaközvetítők. A belügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokra:

„Ujabb időben egy Centralstelle zur Beschaffung Deutscher Ansieder und Feldarbeiter című berlini ügynökség, illetve annak magyarországi megbízottjai főleg az országban németajku lakossága körében mezei munkák végzésére Németországban munkásokat és telepeket toboroznak. Minthogy az eddig már szerzett tapasztalatok, az a németországi gazdasági munkaközvetítő hivataloktól nyert értesítések szerint a fent emeltet ügynökség megbízhatatlan, a munkásokat rendszeren magas munkabérekkel kezesgetik, s a kibocátott munkások közül már számosan csalódnak és minden pénzüket elkölvtve kénytelenek voltak hazatérni. Felhívom önökhöz a címet, hogy a mennyiben a törvényhatóság területén a Németországba mezei munka bejlesztése végett való kitalazásra „szóvalom észlelték, az ügynökséget nyomon kövessen, az illetők ellen a megtörő eljárást indítsa meg, a kiutazni szándékozók pedig az elől emeltet ügynökség csalárd újdomeire figyelmeztessen.

— **A báró tolvaja.** Báró Pirát Bihain Lajost még májusban meglopta a komornyikja: Finkl Jakab, 1500 koronát érő ékszert vitt magával. A tolvaj inast a rendőrség megkeresésére tegnap Bécsben leértörtötték.

— **Későlok.** Neustadler Jenő úgnök tegnap éjszaka a feleségével igyekezett hazafele a Herold-utcában. A 24. számú vendéglő előtt állott Ludmann András kocsmáros felesége. Ugyanakkor egy részeg férjaság tartott arra felé, amel belekötött a nőbe. Csakhamar verekedés támadt a szóváltásból, a melybe belekeveredett Ludmann András kocsmáros, Demeter Lajos I. honvédegyalozredbeli zenészfőnököm. A verekedés vége az lett, hogy megbícskúzták Demeter Lajost, Ludmann Andrást, Fischer Pált zenészfőnökömöt és Markó Ferencz gyári alkalmazottat. A későlok közül a rendőrség vizsgálót indított Csiszár Sándor vasúti kálauz, Kulcsár Adam lakatos, Csernáth István építési rajzoló és Kulcsár István borbély ellen. A megbícskúzott embereknek a mentők nyújtottak első segítségét.

— **Megszökött énekesnő.** A Budapesti műveltségügyi ismételt háromnég évvel ezelőt Heyer Margit húzhat. szendős énekesnő. Mint egészen fiatal leány, a Népszínház tagja volt. Innen Bécsbe került, s ott, mint szubrett hamar megkedveltek. Nevét Marlov Martira vált. tozlatia és legutóbb az „Englischen Garten“ és az „Orion“ színpadán szerepelt. Ma a budapesti rendőrség látirát kapott Bécsből, hogy a szép énekesnő onnan megszökött. A németek vodiet szubretnek sok kelemetlensége volt, a többi közt Semsey Alfréd nevű gavaliera miatt, akiért jól állott. Semsey nemrég — mint annak idején megírta — Amerikába szökött. Mag-Heyer Margit is tömörked adósságot csinált, s végül e hónap 22-ikén titokban elhagyta lakását, amely a Zitterhof-gasse 6. száma alatt volt. Azóta nyoma veszett. Bécsi és budapesti kereskedők jelentékeny összeget veszítenek az énekesnő szökése révén. Egy butorgyáros 11,000 korona értékű butort vásárolt, amelyet 2000 koronáért adott el. Egy cipészt 260; egy divatárst 4000, egy ékszerest 14,500 koronával károsított meg. A rendőrség megállapította, hogy Semsey nagyobb összeget küldött az énekesnőnek, s valoszinu, hogy Heyer Margit szintén Amerikába utazott a barátjához.

— **Elfogott padlásfosztogató.** A napokban a Baross-utca 66. számú há felgyelője észrevette, hogy a padlásra négen jár. Amikor a tolvajai tüzdőbe vették, az a ház padlásyukán át a szomszédos 68. számú ház tetéjére mászott és a padlásyukán át bemászott a 68. számú ház padlására. Itt azonban elfogták. A rendőrség kiderítte, hogy Singer Sámson 34 éves rovvit multu bádogos. Letartóztatták.

A balkáni veszedelem.

Föltámadt ujra a nagy balkáni veszedelem. Immar bizonyos, hogy Angolország megkarakja előzni Oroszországot és egyineli Konstantinápolyt. Kínálódik az örmény lázadás.

Moslanában, mint nekünk Rómából írták, igen sok angol tengereszt látható az örök város utcáin, kik a Középtengeren zirkáló angol hajórujjal jöttek. Sok natóztál kikalkitáson fogadták a szent atya és 18-án kétszáz káboikus matróz megvendégelték a Belvedereben. Az angol hajóruj ez utjaról soz szo esik. Egyrészt azt hiszik, hogy közvetlen összeköttetésben van a Balkán-kérdéssel, másrészt, hogy az orosz hadi flottát megvigyázásáról van szó. Biztosra veszik, hogy a Lisszabomból érkező amerikai flotta egyesületi fog az angol hajórujjal és azután úgy jönnek az Adriára. Ez értesítés szerint tehát Fiumét az amerikai és az angol flotta együttesen fogja meglátogatni. A hadi

hajók innen a dalmát, albán és görög partok mentére indulnak, a hol hosszabb ideig tartó cirkáló utal végeznek, minthogy Törökországban komoly események készülődnek. Rómában most gyűlést tartanak az örmények és macedónok érdekében. Ez az Oszaszországban hirtelen támadt mozgalom alkalmat ad arra a feltevésre, hogy Oszaszország és Angolország e kérdésben meg egyezett és kihatásnára Oroszország a varát és elfoglalását a keleti határzónán elszűkük szerint fogják azt megoldani.

HIREK MINDENFELŐL.

— **Gyilkos iskolás flú.** A meingeni bíróság tegnap tárgyalta Kirelman Hugó, fiatal iskolásflú bűnügyét a ki apját borszidó, mert szigoruan bání vele, rövid idő alatt négyszer akarta megmérgezni. A bíróság a gyilkos számdéku flú 4 hónapi börtönrre ítélte.

— **Takács Zoltán az istentagadó.** Takács Zoltánról, a hírhedt bankgyárosról szól a krónika. Takács most a szegedi csillagbörtön lakója. A szegedi csillagbörtön rabjai maguk között Takács Zoltán doktori, a nyolczvanas évek budapesti újusánaknak vezértékint a legokosabb ember k. Anyira imponát a raboknak Takács, hogy a csaló és pénzhamisító volt fiskális tekinétye már kellemetlen volt nemcsak a börtönigazgatóságának, de a szegedi rektorátus rabok galambszoid lelkülettől lekészének, Berecz Sándornak is. Takács ugyanis azt mondogatta a raboknak, hogy minek imádkoznak, nem az imádság segít az emberen, hanem az akarat és az ész. A vasárnapj ima alatt feltűnően sgdossodott a rabokkal, akiknek az isten-ísztelettel el akarta vonni a figyelmet. Berecz Sándor ev. ref. lelkész ennyire romlótlóság és elvetemültség megdöbbentett és hogy a pandozására hívó lelkőke megmentse attól a szerencsétlen hatástól, melyet Takács gyakorolt rajuk, a lelszgorubbi rendszabályokhoz nyult. A legutóbbi asárnapj isentisztelet alkalmával jelenléte Takácsnak, hogy neki nincs többé helye az imaházban a közös isteniszteleten, de ha istenhöz akar szállani, szive sen imádkozik vele külön. Takács erre heny, czevge foglalta ujjai között a szemérvégt és azt mondta, meglesz ő a nagyszteletű ur lelki mánája nélkül is, de — mondogta lehenjához — azok a rabok fogják majd őt kezesvenen nélkülözni, a kiknek egész életüket irányító tanácsokat adott. A börtönigazgatóság belátta, hogy a rabokat végkép meg kell kímélni a Takács „életbevágó tanácsaitól.“ Ugy intézkedtek tehát, hogy két intelligens rabbal zárták össze, a kikre nem hathatnak az istentagadó volt fiskális dvetemült tanácsai.

— **Harmincz négy aradi vasutas elboosztatása.** Aradrol jelentik: E hónap 13-án az aradi útelvezetőség területén működő állisztek és díjnokok közül harmincz négynek a címére Stankovics Miklós aradi útelvezető elírásával felmondás öhmányt küldtek szét, melynek tartalma körülbelül a következő: «A szolgálati rend artás 50. §-ának . . . bekezdése alapján önnek a szolgálatot ezenel felmondom Felhivom önt, hogy a keze alatt levő lel tári tárgyakat és ruhát jó állapotban vissza, szolgálatossá. E rendelkezéshez tudni kell, hogy az útelv zotisztelet jogában áll az ideiglenes minőségben alkalmazott álliszteknak és díjnokoknak bármikor felmondani a szolgálatot, még pedig minden indoklás nélkül, ha bizonyos köalmányok folyán létszámaspasztlás szükséges foreg lómn, vagy az illető agg korára való tekintettel, ami a hatvanadik életév betöltésével vesse kezdetét, vagy több ízben elkövetett szabálytalanság miatt képtelen a szolgálat pontos teljesítésére. Ilyen esetekben a díjnokokna tizenegyet napra mond a jól a szolgálatot. az állisztek állását pedig a főtmondás napját követő hónap elsőjéttől számítandó egy hónap elteltével, a jelen esetben tehát július 31-én szünteti be.

— **A műrszuehizági kalandern** Hervay-Kirchberg Frigy esnéét, mint Leoben ből távirlozók, aki tudvalevőleg férjét, a műrszuehizági helytartótsági főnököt Öngyilkosságba kergette, álszaltolták a Stefánia-kórházba, mert alaposnak látszott a feltevés, hogy a kalandornak nem épesztű. A törvényeszi orvosek az eddigi vizsgálá alapján csak azt konstalták, hogy az ál hercegnő szívbajban és légzési nehézségekben szenved, de épselmű.

— **A vezér.** Mert vezér volt Istóczy Gyözö. Egy politikai pártján a vezéro, a mely arasznyi idő alatt jelenékeny terület szerzett politikája számára. Rég volt. Tán így se volt, hogy Istóczy Gyözö politikai párt élén vezérkedett és szava nyomattékal bírt. Ungvárról kapjuk a hírt, hogy Istóczy Gyözö ott járt. Ismerőseit kereste fel, hogy legközelebb megjelenés kötelező, Istóczy Gyözö országgyűlési beszéd, indíviányai és törvényjavaslai gyűjteménye 1872—1890. A melyik utcán megjelent, népesdület keletkezett és aggódo lélelemmel néztek rá a zsidók.

x 4 és fél kiló flom Cuba kávé 13 korona 32 fillér bermentve, bárhova. Pör költ és nyerskávé 1 tritől lefelé külön kint 3 korona ellenében, minden végt műveszties kivétel, életnagyságu fényképet kap ingyen. Korjen árjegyzéket Continental kávéimport. társaság Budapest, Lipót-körút 13. szán.

— **Schottola Ernő a gumi-gyártás meglonostója** Budapest, VI., Andrássy-ut. 2. Magyarországi legregibb szaküzlete 2016-és pincezadészati cikkekben ajánlja dios rakatár: szőlőbogyók, szőlőzúzó, minden rendsz rü borsajtók és mindenféle szüretelési eszközökben, árjegyzék ingyen és bérmentve.

x Kizárólagos kávé-behozatal. Az amsterdami kávé-behozatali raktár Budapest, VIII., József-körút 33. kiüd bermentve minden álmásra egy postacsoomag 45 kgr. igen jó zamatos pörkölt, vagy nyerskávét 11 korona 50 fillérett. Minikál szivesen szolgáunk, ügynekök felvételnek.

REGÉNY.

A gyilkos.

— **Bűnügyi regény.** — (44)

— Örültek!
— Alkoholisták.
— Nincs it orvosság? . . . Ön orvos ur küzd, úgy tudom, hogy ön az alkohol-ellenes liga egyik vezetője
— Igen, küzdök, tollal, szóval röpír-tokban, hírlapokban, konferenciákon. És milyen eredményt érünk el? Nagyon közönyt! Ez emberi igazságra hivatkozunk! simra! Hogy az alkoholizmust gyökerestől kirtarhassuk, szükséges hogy Franciaország valamennyi kormszámját becsusjakk Ehhez pedig törvény szükséges. Ezt az alkoholizmustól megfertözött országot csak úgy menthetjük meg, ha a szesz eladását — mint a mérgezt — megtillják. Addig, míg nálunk nem léptetnek életbe ugyanolyan rendszabályokat, mint Svédországban, Oroszországban és másut: inni fogunk, I. részegrednek, ölni fogják egymást és a kórházak csak úgy tömve lesznek, mint a temetőzok.

A gonvéra feszült figyelemmel hallgatta az orvos ültes szavait.
— Még egy szót, orvos ur! Krisztján kórházban lehet e még az alkoholizmust megsztírtani a káros esztől? Van e remény, hogy meglehet menteni a szerencsétlen flú!
— Bizonyára van!
— Mit kellene tenni, hogy ez sikerüljön?
— Próbaképen legyen józan, mértékletes három hónapig.
— Mit ért ezalatt.
— Csak vizet igyon. Ha három hónapig becsületesen kirt e mellett, alapos a remény, hogy meggyógyul.
A fiatal leány a kezét nyújtotta az öreg tudósnak.

— **Félek, gyermekem —** jegyezte meg az orvos — hogy ön áldozata lesz a nagyelkövetőnek; veszedelmes harcaba ad?

Genovára komoly hangon mondotta: — Akkor is elképesztelő-e küzdelem nélküli? És eredményt elérni, milyen örömet az? . . .

Majd grációzusan intett a fejével: — Nagyon köszönöm doktor ur, hogy mindent a sok okos dolgot elmondotta nekem. Igyekezni fogok, hogy jól fe használhassam a tanácsokat. Három hónap múlva meglátjuk, hogy mi lesz a kitélelemmel!
Ezúlan mosolyogva bement a szalónba.

Dhoriel Etienne pompás öltözés-csodájában ép kártájt vetelt magának, a mitor Mandulit, a manucreje minden bejelentés nélkül betoppant hozzá; mint egy jó módú polgárraszony, úgy volt öltözödvé, a karján egy fekete vászonzáska csúsgott.
— Jó napot, Etienne, hogy érzed magad? — kérdezte, miközben a tászkájt leletta a XVI. Lajos korabeli pamlasra.
— Nem igen jól! Ez a hunczut ököföld itt nekem engedelmessékné.
— Ah, ah! Mindig a fiatal Krisztján? Nos, majd mondd nekem róla újaság sokkal frissebbet és biztosabban, mint azok a kártájk.
— Nos, arra kívánsi vagyok!
— Mindenekelőtt adass egy kis kétszeres sültet és egy pohár portót. Olyan éhes vagyok, mint a farkas, Reggel óta folyton lótok . . .
— Nyiszd csak ki azt . . . ott találás mindent!

Mondulit-né egy csinos kis szekrényhez lépett és kinyitotta az ajtaját; írószék helyett egy csah-üvegéből készült tálcát talált, amelyen kalács volt; mellette spanyol borok palackozokban. Két poharat meglőtött, egyet Etienne-nek adott, de ő azt érintelenül leletta az asztalra.
— Láttam Pavét; — kezdte Mondulitné, miután félhajtotta a bort — Tangrim Lizá, nál találkoztat vele. Igen biztos értesítés. ket kaptam tőle a te szökevényed felől. Roppant éretnes . . . Egy valóságos szemlése.
Etienne csak sóhajtott: — Ah!
De az az egy hang úgy hallatszott, mint a pisztoly ravaszának a csettentése.
— Mondulitnak csinos karja fogta az a frájja az emberedet. Olyan az, mint egy szanatórium. Mégis . . .
Etienne az ajkát összeszorította és hallgalt. Az arzeikifejezése most olyan volt, mint egy ragadozó állat.
— Mi kedves Krisztjánunk — folytatta az asszony — lefekszik tizenegy órákor, sak a Comédie Française a jár és nem, szik más, csak vizet. Olyan jól viseli magát, mint egy szökevény. Pavé beteg a föld háborodástól.

(Folytatása következik).

Czipészek ! ! !

Amerikai Sifert, Boxot, sárga és szürke különleges bűköket és cipőfelérszerek legolcsóbban rendel-letnek

GYÖNGY SÁNDOR

Bírák és szőlőfalérszerek

BUDAPEST, III., Tavasz-utca 1. szám

Képes árjegyzék ingyen.

Müncheni Hofbräu sör

Magyarországi Klerikata

Brázay Kálmán

Bíró- és csomag-kereskedő

Budapest, Múzeum-körút 22. szám

Nagy üveg (4 1/2 liter) ára 60 fillér

Kis üveg (4 1/2 liter) ára 40 fillér

30 üveg (4 1/2 liter) 2 százalék, 50 üveg vélelél 3 százalék engedmény.

